

**Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa
zawodowego
w roku szkolnym 2026/2027
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2
w Legionowie**

Wstęp

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego obejmuje celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym, podlegające wewnętrznej ewaluacji.

Program realizacji doradztwa zawodowego został opracowany przez doradcę zawodowego we współpracy z innymi nauczycielami zatrudnionymi w szkole w oparciu o Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego.

Program zawiera:

- I. Podstawy prawne.**
- II. Założenia ogólne.**
- III. Adresaci programu**
- IV. Cele ogólne doradztwa zawodowego.**
- V. Realizacja programu doradztwa zawodowego.**
- VI. Treści programowe oraz efekty realizacji programu.**
- VII. Metody i formy pracy**
- VIII. Zadania doradcy zawodowego**
- IX. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, instytucjami wspierającymi i z rodzicami**
- X. Ewaluacja programu.**

I. PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 26a
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego, (Dz. U. poz 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 stycznia 2026r zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 73 z 2026r)

II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji doradztwa zawodowego (rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu podejmowanie przez nauczycieli i rodziców), ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy, wspieranie uczniów szkół podstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Program preorientacji zawodowej i doradztwa zawodowego bazuje na kilku teoriach doradczych uwzględniających możliwości psychofizyczne dzieci w wieku przedszkolnym oraz na kilku teoriach doradczych. Głównym kryterium doboru koncepcji była możliwość odniesienia procesu świadomego kształtowania własnej kariery do zmian rozwojowych, które warunkują realizację treści na danym etapie edukacyjnym. Zadania, jakie stawiane są doradztwu zawodowemu, powinny być dostosowane do możliwości tej grupy odbiorców.

III. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- dzieci w oddziałach przedszkolnych
- uczniów SP nr 2
- rodziców dzieci w oddziałach przedszkolnych i w oddziałach SP nr 2
- nauczycieli zainteresowanych zagadnieniami doradztwa zawodowego

IV. CELE OGÓLNE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Działania w zakresie doradztwa zawodowego, prowadzone w szkole podstawowej, mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

1. Celem preorientacji zawodowej w przedszkolu jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich prozawodowych marzeń, a także upowszechnianie różnorodnych ścieżek karier zawodowych
2. Celem *orientacji zawodowej w klasach I-III* jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i pro aktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
3. Celem *orientacji zawodowej w klasach IV-VI* jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i pro aktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
4. Celem *doradztwa zawodowego w klasach VI-VIII* jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

V. REALIZACJA PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego;
2. w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
3. w klasach VII i VIII szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;
4. w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych w:
 - a) podmiotach stanowiących potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów, w szczególności u pracodawców,
 - b) branżowych centrach umiejętności,
 - c) szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, centrach kształcenia zawodowego lub placówkach kształcenia ustawicznego.

VI. TREŚCI PROGRAMOWE ORAZ EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.

PRZEDSZKOLE

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

SZKOŁA PODSTAWOWA

DLA KLAS I-III SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

A.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B.

DLA KLAS IV-VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

DLA KLAS VIII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

C.

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wykorzystuje umiejętności cyfrowe do efektywnego przeszukiwania ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych w celu pozyskania informacji na temat zawodów;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, z uwzględnieniem możliwości pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy, w tym przez wolontariat, udział w projektach społecznych lub praktykach absolwenckich;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy i agencje zatrudnienia;

2.9 charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.10 rozpoznaje wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i uczelni pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie;

3.5 analizuje korzyści i wyzwania związane z wyborem szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w tym możliwości szybszego wejścia na rynek pracy, zdobycia kwalifikacji zawodowych oraz dalszego kształcenia.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradcym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych oraz ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

VII. METODY I FORMY PRACY

W realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego w klasach 0–VI wykorzystywane będą różnorodne metody i formy pracy, dostosowane do wieku oraz możliwości poznawczych uczniów. Obejmą one między innymi:

- miniwykłady oraz zajęcia warsztatowe realizowane podczas godzin wychowawczych,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- wycieczki edukacyjne ukierunkowane na poznawanie specyfiki różnych profesji i środowisk pracy,
- udział uczniów w olimpiadach, konkursach przedmiotowych oraz zawodach sportowych,
- indywidualne konsultacje w zakresie doradztwa zawodowego,
- prowadzenie szkolnej tablicy informacyjnej poświęconej tematyce zawodów i rynku pracy,
- publikowanie informacji dotyczących doradztwa zawodowego na stronie internetowej szkoły.

W klasach VII–VIII zajęcia z doradztwa zawodowego będą prowadzone z wykorzystaniem metod aktywizujących, które sprzyjają zaangażowaniu uczniów oraz rozwijaniu umiejętności niezbędnych do świadomego planowania przyszłości edukacyjnej i zawodowej. Wśród stosowanych metod znajdują się:

- burza mózgów, dyskusje oraz inne formy pracy aktywizującej,
- metody diagnostyczne, takie jak kwestionariusze, ankiety i testy badające zainteresowania oraz predyspozycje zawodowe,
- metody audiowizualne, wykorzystujące filmy edukacyjne, programy multimedialne, zasoby internetowe i prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- miniwykłady i pogadanki,
- wywiady,
- gry dydaktyczne i zabawy edukacyjne.

Dominującą formą pracy z uczniami klas VII–VIII będą zajęcia warsztatowe, umożliwiające zdobywanie praktycznych doświadczeń oraz rozwijanie kompetencji niezbędnych do podejmowania trafnych decyzji edukacyjno-zawodowych. Warsztaty będą ukierunkowane na:

- budowanie świadomości potrzeby planowania własnego rozwoju oraz kariery zawodowej,
- rozwijanie umiejętności samooceny, samopoznania i rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych,
- doskonalenie kompetencji komunikacyjnych oraz umiejętności współpracy w grupie,
- kształcenie umiejętności przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, takich jak CV i list motywacyjny.

Istotnym elementem realizacji programu będzie również indywidualizacja pracy z uczniami, uwzględniająca ich potrzeby, zainteresowania i możliwości. Prowadzona będzie systematyczna obserwacja oraz diagnoza potrzeb w zakresie doradztwa zawodowego, co pozwoli na dostosowywanie działań do oczekiwań społeczności szkolnej. Program wzbogacą spotkania z

przedstawicielami różnych zawodów, w tym z rodzicami wykonującymi interesujące i inspirujące profesje, którzy podzielą się swoim doświadczeniem zawodowym z uczniami.

Oczekiwane efekty

Realizacja Szkolnego Programu Doradztwa Zawodowego pozwoli uczniom na świadome i odpowiedzialne planowanie własnej ścieżki edukacyjnej oraz zawodowej. Program będzie wspierał młodzież w rozwijaniu postaw sprzyjających podejmowaniu trafnych decyzji dotyczących przyszłości, a także pomoże:

- odkrywać i rozwijać własne zainteresowania, uzdolnienia oraz predyspozycje zawodowe, a także rozpoznawać mocne i słabe strony mające znaczenie przy wyborze dalszej drogi kształcenia i kariery;
- uświadomić sobie znaczenie kształcenia ustawicznego oraz ciągłego doskonalenia kompetencji dla rozwoju osobistego i zawodowego;
- poznać źródła stresu oraz skuteczne sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych i wymagających;
- zdobyć wiedzę na temat grup zawodów, ich specyfiki, wymagań, warunków pracy, zakresu obowiązków oraz przeciwwskazań zdrowotnych związanych z wykonywaniem wybranych profesji;
- korzystać z różnorodnych źródeł informacji dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych;
- zrozumieć mechanizmy funkcjonowania rynku pracy, w tym problematykę bezrobocia;
- nabyć praktyczne umiejętności przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, takich jak CV i list motywacyjny.

Program zakłada również aktywne włączenie rodziców w proces wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, wzmacniając tym samym współpracę szkoły z rodziną.

Nauczycielom natomiast program umożliwi efektywną realizację treści związanych z orientacją zawodową, planowaniem kariery oraz możliwościami dalszego kształcenia w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych.

VIII. ZADANIA DORADCY ZAWODOWEGO

Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności planowanie, organizowanie oraz koordynowanie działań wspierających uczniów w świadomym kształtowaniu ścieżki edukacyjnej i zawodowej. W ramach swoich obowiązków doradca zawodowy:

1. Systematycznie diagnozuje potrzeby uczniów w zakresie doradztwa zawodowego oraz monitoruje ich oczekiwania związane z planowaniem dalszej edukacji i kariery zawodowej.
2. Prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.
3. Opracowuje, we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, Szkolny Program Doradztwa Zawodowego oraz koordynuje jego realizację.

4. Wspiera nauczycieli, wychowawców, pedagogów i psychologów w realizacji działań wynikających z programu doradztwa zawodowego.
5. Koordynuje działalność informacyjno-doradczą szkoły poprzez gromadzenie, aktualizowanie oraz udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych dostosowanych do potrzeb uczniów na poszczególnych etapach kształcenia.

IX. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM, INSTYTUCJAMI WSPIERAJĄCYMI I Z RODZICAMI

Istotnym elementem realizacji Szkolnego Programu Doradztwa Zawodowego jest współpraca z instytucjami oraz podmiotami wspierającymi uczniów w planowaniu dalszej edukacji i kariery zawodowej. W szczególności szkoła współpracuje z:

- szkołami ponadpodstawowymi z terenu Legionowa oraz Warszawy,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Legionowie,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Legionowie,
- przedstawicielami różnych zawodów i środowisk pracy,
- rodzicami uczniów, których włącza jako ekspertów prezentujących swoje zawody podczas zajęć szkolnych i przedszkolnych oraz udostępnia rodzicom informacje o ofercie edukacyjnej szkół ponadpodstawowych i wynikach rekrutacji.

Współpraca ta umożliwia uczniom dostęp do rzetelnej informacji edukacyjnej i zawodowej, poznawanie realiów współczesnego rynku pracy oraz świadome podejmowanie decyzji dotyczących dalszego kształcenia i przyszłej aktywności zawodowej.

X. EWALUACJA PROGRAMU

- Przedstawienie wniosków z ewaluacji Radzie Pedagogicznej
- Zbieranie opinii od uczniów klas VII-VIII na temat przeprowadzonych zajęć.
- Pozyskanie informacji zwrotnej od rodziców uczniów klas VIII.
- Analiza realizacji treści doradztwa wpisanych w plany wychowawców i nauczycieli.
- Opracowanie zbiorczego sprawozdania z realizacji WSDZ i programu na dany rok.

Opracowała
Katarzyna Zapora
szkolny doradca zawodowy

I. ZADANIA- Rok szkolny 2026/2027

PRZEDSZKOLE

Zadania	Sposób realizacji zadania, tematyka	Odpowiedzialni
Poznanie siebie (3-latki)	Dziecko - określa, co lubi robić: - <i>Moje pierwsze portfolio</i> - podaje przykłady różnych zainteresowań - <i>Urządzamy kącki zainteresowań</i> - <i>Moje życie to pasja</i> - określa, co robi dobrze - <i>Moje pierwsze portfolio</i> - podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych - <i>Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”</i>	- Wychowawcy
Świat zawodów i rynek pracy (4-latki)	Dziecko: - odgrywa różne role zawodowe w zabawie • <i>Zobacz, jak wygląda świat</i> - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby • <i>Praca dla innych</i> • <i>Przewodnik po zawodach</i> • <i>Wszyscy dla wszystkich</i> • <i>Zielono mi!</i> • <i>Zobacz, jak wygląda świat</i> • <i>Wiem, kto pracuje w przedszkolu</i> - Wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...) • <i>Co potrafią sprawne ręce</i> • <i>W zagadce ukryty jest zawód</i> • <i>Wszyscy dla wszystkich</i> - próbuję posługiwać się narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny • <i>Jestem twórcą!</i> • <i>Co potrafią sprawne ręce</i> - opowiada o sobie w grupie rówieśniczej - <i>Pokaz naszych zainteresowań</i>	- Wychowawcy
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie (5-latki)	dziecko: - nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej) • <i>Jak jest w szkole</i> • <i>Gdy będę większy to...</i>	- Wychowawcy

	2. nazywa czynności, których lubi się uczyć • <i>U źródeł wiedzy!</i>	
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych (6-latki)	dziecko: 1. opowiada, kim chciałoby zostać • <i>Kim chcę zostać w przyszłości?</i> 2. na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu • <i>Mój pokój mój świat</i> • <i>Urządzamy kąciki zainteresowań</i> • <i>Jak jest w szkole</i> • <i>Plejada zainteresowań</i> 3. podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach działań grupy) • <i>Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”</i>	- Wychowawcy

KLASY I-III

Zadania	Sposób realizacji zadania, tematyka	Odpowiedzialni
Poznanie siebie Kl. I	Uczeń: 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać • <i>Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania</i> • <i>Gala talentów – jesteśmy mistrzami!</i> • <i>Fryderyk Chopin. Jak rozwijają się zainteresowania?</i> 1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum • <i>Gala talentów – jesteśmy mistrzami!</i> • <i>Brawo ja! Prezentacja własnych talentów</i> 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi • <i>Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania</i> • <i>Fryderyk Chopin. Jak rozwijają się zainteresowania?</i> 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach • <i>Gala talentów – jesteśmy mistrzami!</i> 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych • <i>Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego</i> • <i>Słodka matematyka</i>	- Wychowawcy
Świat zawodów i rynek pracy Kl. II	uczeń: 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie i podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach • <i>Trofea zawodowe. Poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w...</i>	- Wychowawcy

	• <i>Kto buduje dom?</i> • <i>Halo! Usterka! Szukam pomocy</i> • <i>Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły</i> • <i>Zawód moich rodziców</i> • <i>Miasteczko zawodów</i> 2.3 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje • <i>Zawody na celowniku</i> 2.4 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu (rekomendujemy scenariusz z przykładowego programu preorientacji zawodowej dla przedszkola) • <i>Moje życie to pasja</i>	
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Kl. III	uczeń: 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności i wskazuje treści, których lubi się uczyć • <i>Miłośnik to ja i ty</i> • <i>Po co się uczyć?</i> • <i>Moje życie to pasja</i> 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich • <i>Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem. Zapoznanie z różnymi źródłami informacji</i> 3.4 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny • <i>Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego</i>	- Wychowawcy
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Kl. III	Uczeń: 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić • <i>Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?</i> 4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu • <i>Jak zmieścić dzień w słoju?</i> • <i>Słodka matematyka</i> 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą • <i>W centrum handlowym</i> • <i>Jutro pojedziemy daleko!</i>	- Wychowawcy

Klasy IV-VI

Zadania	Sposób realizacji zadania, tematyka	Odpowiedzialni
---------	-------------------------------------	----------------

Poznanwanie własnych zasobów Kl. IV	uczeń: 1.1 określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje • <i>Ja – to znaczy kto?</i> 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia • <i>Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem</i> 1.3 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców • <i>Dzień Kreatywnych Pasjonatów</i> • <i>Dzień Mistrza</i>	- Wychowawcy
Świat zawodów i rynek pracy Kl. V	uczeń: 2.1 wymienia różne grupy zawodowe i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach • <i>Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych</i> • <i>Cykl: Zawodowy Idol np.: — Czy Picasso też był kiedyś dzieckiem? — Czy płotki biegają przez płotki?</i> • <i>Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów</i> 2.2 opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka • <i>Po co mi ta praca?</i> 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe • <i>Wybieram ten zawód, bo... - spotkania z przedstawicielami zawodów</i> 2.4 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny • <i>I ty możesz zostać MacGyver'em</i> 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą • <i>Jak oszczędzić pierwszy milion?</i>	- Wychowawcy
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Kl. VI	Uczeń: 3.1 wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki • <i>Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?</i> • <i>Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się</i> • <i>Kolorowa podróż po świecie edukacji</i> • <i>Umiejętności – od przeszłości do przyszłości</i> 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć • <i>Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe</i>	- Wychowawcy

	3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy • <i>W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy</i>	
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Kl. VI	Uczeń: 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych • <i>Kim chcę zostać w przyszłości</i> -spotkania z przedstawicielami zawodów spotkania z przedstawicielami zawodów 4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu • <i>Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART!</i> 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą • <i>W centrum handlowym</i>	- Wychowawcy

KLASY VII

Zadania	Sposób realizacji zadania, tematyka	Odpowiedzialni
Poznawanie własnych zasobów	Uczeń: 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; • <i>Moje możliwości i predyspozycje</i> 1.2 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; • <i>Moje portfolio i e-portfolio</i> 1.3 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych; • <i>Czy i ja mogę być bohaterem?</i> 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; • <i>Kim mógłbym zostać?</i> • <i>Rozpoznaję swoje aspiracje</i> 1.5 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; • <i>Moje cele życiowe</i>	- Wychowawcy - Nauczyciele przedmiotów - Pedagog - Psycholog
Poznawanie własnych zasobów	Uczeń:	- Doradca zawodowy

	1.1 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); • <i>Samowiedza- źródła poznania siebie.</i> • <i>Poznaję siebie – moje zainteresowania.</i> • <i>Poznaję siebie – moje zdolności.</i> • <i>Ograniczenia czy możliwości?</i> 1.2 określa własną hierarchię wartości i potrzeb. • <i>Poznaję swoje potrzeby i wartości.</i>	
Świat zawodów i rynek pracy	Uczeń: 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania • <i>Zawody wokół nas</i> • <i>Marzenia do spełnienia</i> • <i>W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?</i> • <i>Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców</i> • <i>Startujemy zawodowo – Zawodoznawcza Liga Klas</i> 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców • <i>Moje zasoby i preferencje a oczekiwania pracodawców- spotkania z pracodawcami</i>	- Wychowawcy - Nauczyciele przedmiotów - Pedagog - Psycholog
Świat zawodów i rynek pracy	• <i>Moja kariera: zawód i edukacja</i> • <i>Różnorodność świata zawodów</i> • <i>Świat zawodów nie jest mi obcy</i>	- Doradca zawodowy
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Uczeń: 3.1 analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji • <i>Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru</i> 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów • <i>Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych</i> 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce • <i>Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda</i> • <i>W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy?</i> • <i>Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje</i> • <i>Wybieram zawód czy szkołę</i> 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie • <i>Jak długo uczymy się?</i>	- Doradca zawodowy - Wychowawcy - Nauczyciele przedmiotów - Pedagog - Psycholog

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Uczeń:	- doradca zawodowy
	4.1 Identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; • <i>Doradca zawodowy – kto to taki?</i>	
	4.2 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; • <i>Jak wybrać szkołę?</i>	- doradca zawodowy
	4.3 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; • <i>Kim chcę zostać w przyszłości?</i> 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów. • <i>Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy?</i>	- Wychowawcy - Nauczyciele przedmiotów - Pedagog - Psycholog

KLASA VIII

	Zadania, sposób ich realizacji, tematyka	Odpowiedzialni
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	• <i>Warto pracować-powody dla których ludzie pracują</i> Organizacja spotkań z przedstawicielami zawodów, pracodawcami	- Wychowawcy - Nauczyciele przedmiotów - Pedagog - Psycholog
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	4.1 Identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; • <i>Co dwie głowy to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?</i>	- Doradca zawodowy
Świat zawodów i rynek pracy	Uczeń: 2.1 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy • <i>Na tropie zmian na rynku pracy</i> • <i>Czym jest etyka zawodowa?</i> 2.2 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka • <i>Praca jako wartość w życiu człowieka</i> • <i>W roli głównej – wywiad z przedstawicielem zawodu</i> 2.3 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy	- doradca zawodowy - Wychowawcy - Nauczyciele przedmiotów - Pedagog - Psycholog

	• <i>Wolontariat – wstępem do kariery</i> 2.4 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy • <i>Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?</i> 2.5 dokonuje autoprezentacji • <i>Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie (rozmowa kwalifikacyjna)</i>	
	- badanie predyspozycji zawodowych wszystkich uczniów klas ósmych za pomocą specjalistycznych testów: • Kwestionariusz predyspozycji i zainteresowań • Kwestionariusz osobowości zawodowych • Test inteligencji wielorakich itp. - zbieranie informacji o szkołach ponadgimnazjalnych, nawiązanie współpracy ze szkołami średnimi. - organizowanie wycieczek do szkół ponadgimnazjalnych, na Targi Edukacyjne w Warszawie i Legionowie, prezentacji szkół ponadpodstawowych w szkole. - spotkanie informacyjne dla uczniów i rodziców dotyczące zasad elektronicznego naboru do szkół ponadpodstawowych (korzystanie z platformy) - realizowanie następujących tematów z orientacji zawodowej: • Zasady rekrutacji szkół ponadpodstawowych • Określamy możliwe przeszkody na drodze do naszego celu • Określamy swoje zasoby i kompetencje (testy) • Uczymy się pisania CV, listu motywacyjnego • Poznajemy metody poszukiwania pracy • Współpraca z UP, Biurem Kariery	- Doradca zawodowy